

Familjen reste tillsammans till Andreas favoritplatser i Norrland

Ursprungsfamiljen Lisbeth, Oskar och Tomas Tornéus hade med sig ett inramat fotografi på sin son och bror Andreas som omkommit i suicid. Sjön bakom heter Rissajaure men kallas i folkmun för Trollsjön.

Tomas Tornéus var ensam i familjens stuga utanför Kiruna en mörk natt i augusti 2024 när telefonen ringde och han fick veta att sonen Andreas omkommit i suicid. Tomas var då 170 mil från sitt hem på Tjörn och trodde att han aldrig någonsin skulle återvända till stugan. Men när jag pratar med honom och hans fru Lisbeth har de precis varit uppe på en resa till Andreas favoritplatser tillsammans med sonen Oskar. Med sig har de haft ett foto på Andreas och de har upplevt att han varit med på flera olika sätt.

Tomas är pensionär och Lisbeth jobbar fortfarande. Tomas åkte upp tidigare än henne och var ensam i stugan de två första veckorna. Det var första gången sedan telefonsamtalet som Tomas åkte upp till stugan och det var med blandade känslor han gjorde det. Han visste inte hur han skulle reagera.

– För min personliga del hade jag en väldigt koppling och starka minnen med

stugan till denna händelse. All glädje och framtidstro med huset försvann den stunden och jag tänkte aldrig mer att åka dit igen. Därför ville jag utmana den tanken och komma vidare, berättar Tomas.

Fick dödsbudet på natten

Tomas berättar att han både såg framemot att åka till stugan själv för första gången efter dödsbudet men att han också funderade på hur det skulle vara att vara där ensam eftersom det är ett ganska stort hus på en ödslig plats med mörka kvällar på hösten.

– Vi har ett elverk där som sloknar på kvällen. Lite var det som att komma tillbaka den nionde augusti eller åttonde när jag fick dödsbudet. Ljuset jag tände på natten då stod kvar. Direkt när jag kom dit kände jag ett lugn. Och det kom på skam alltihop att det skulle bli jobbigt att somna och mörkret och hela den biten. Jag hade bävat lite för att konfronteras med huset, sängen och ljuset men det kändes väldigt bra istället för skrämmande

– Det var också en del av resan att man skulle komma över det traumat eller i alla

fall bearbeta och läka det. Komma över det kommer man väl aldrig göra men ibland är det ju bra att konfronteras med det som är ledsamt och otäckt för att komma vidare, säger Tomas.

Ett andningshål

Idén kom från sonen Oskar, lillebror till Andreas, som föreslog att de under en semestervecka skulle samla ursprungsfamiljen någonstans där de kunde vara själva och inte bli störda av andra. Oskar hade också blandade känslor när han åkte upp men är också positiv i efterhand. Han vill behålla huset i framtiden.

Tomas beskriver att stugan alltid varit ett andningshål för den fyrehövdade familjen.

– Det är väldigt lugnt och fridfullt, ett helt annat tempo. Nu har vi inte arbetat och bott där men när man är där på semester får man det där lugnet. Det är en väldigt vacker natur omkring där. Bara det tar ju andan ur en nästan, säger han.

Andreas favoritplatser

Familjen var uppe till Kiruna varje år sedan sonerna var små och tyckte mycket

*Andreas tyckte mycket om att åka båt och att fiska.
På denna bild från 2007 syns Tomas och Andreas på Torneälv.*

om att vara där, åka båt, fiska och njuta av naturen. Nu har de besökt några av sina och Andreas favoritplatser. Med sig hade det ett inramat fotografi på Andreas för att understryka att han var med.

Tomas och Lisbeth återkommer fler gånger under intervjun med dem två till lugnet och till att de kände att Andreas var med under resan.

– Vi fyra var själva med varandra. På så vis var det väldigt fint. Vi gjorde det också för Andreas skull att han skulle se att vi var tillsammans. Men det var även svårt, säger Lisbeth.

– Jag kunde inte alltid vara lugn och ibland var det jobbigt att fotot på Andreas var med hela tiden. Det blev så påtagligt då att han inte var med som vanligt. Saken och tomheten blev påträngande för min del, fortsätter hon.

– Jag vet att han var med på något sätt

och det var skönt att han var det, säger Tomas. Jag har känt det extra mycket när fotografiet var med och mer efter året som gått. Han hade uppskattat detta tror jag. Vi har varit på de här platserna som han har tyckt om. Det känns bra inom mig sedan jag kommit hem. Även om det var väldigt mycket känslor och stundtals kände man sig helt utpumpad av allt. Det kändes viktigt att få göra den här resan.

Sörjer olika

– Vi hade olika ingångsvägar till resan och vi bearbetar kanske sorgen på olika sätt. Jag har väl lättare att gå och leva framåt. Det tror jag att Andreas ville också. Jag tror inte att han önskade att vi dep- par ihop fullständigt, säger Tomas.

Lisbeth säger att hon också vill gå framåt och att hon känner glädje många dagar.

– Men jag bearbetar förlusten på ett annat sätt och är mer ledsen ibland. Det är

väl bra att det ledsna kommer fram tänker jag. Så att man inte stänger inne det. Jag kanske mer är i behov av att prata om det. Ibland är det fint att tänka på alla minnen men ibland är det smärtsamt att tänka på dem, det är det ju, säger hon.

Hitta sin plats

De beskriver Andreas som en väldigt snäll person som aldrig talade illa om någon annan. Hans bror Oskar visste vad han skulle jobba med redan som liten. Han skulle bli snickare men Andreas visste inte vad han ville göra.

– Han provade på olika saker och läste men det är ju svårt att välja. Han gillade väldigt mycket att köra bil och folkrace och körde bland annat för DHL. Han tyckte om att jobba lite själv, inte ha för mycket kontakt med en massa människor. Men att prata med dem han lämnade paket till tyckte han kändes bra, berättar Lisbeth.

I maj 2024, några månader innan han dog, hade han utretts klart och fick en diagnos för högfungerande autism. Föräldrarna tror att han tyckte att det var jobbigt när det var mycket människor och ljud runt honom och att det kanske var en orsak till att han hade svårt att hitta sin plats.

– Den här utredningen kanske han skulle gjort mycket tidigare men vi såg absolut inte det här när han var liten eller i tonåren. Vi har funderat mycket på det. Det blev nu de sista tre-fyra åren vi pratade om det, säger Tomas.

Lisbeth berättar att Andreas ville gå hem tidigare från kalas och att han tyckte att det var svårt när det blev tyst och någon väntade på att han skulle säga någonting.

Barnkär

Andreas levde med sin fru och deras två barn.

– Han har två döttrar och var väldigt barnkär. Han hade ett enormt tålamod. Utåt sett tror jag att han uppfattades som en social person. Han jobbade ett tag som väktare och hade väldigt lätt för att prata med folk i yrkesrollen. Han var lugn och gillade att prata om fotboll, hockey och all sport. Han var också intresserad av fotografering. Men sedan hade han den här mörka sidan och tyckte inte alls om att vara social tror jag, säger hon.

Startade blogg

Sista året i livet erbjöd han sig att prata om psykisk ohälsa i skolan där han bodde. Han startade en egen blogg där han kom i kontakt med andra personer och som också hade psykisk ohälsa.

forts nästa sida

Nikkaluokta, med Kebnekaiseområdet i bakgrunden.

Oskar, Lisbeth och Tomas kände under resans gång att Andreas var med dem på resan.
Den amerikanska fotbollen på Andreas foto var för att dölja en skadad hand. Bilden är tagen på vandringen upp till sjön Rissajaure.

– Mycket av det han skrev pratade vi om också. Han stängde sedan ned den sidan. Orsaken till att han stängde ner var att han inte ville skrämma eller göra någon orolig när han delade sina historier och många gånger sina destruktiva tankar.

På bilden som familjen hade med sig på resan har Andreas en amerikansk fotboll för att dölja en skadad hand. Han blev 31 år.

– Han hade livet framför sig och sina barn som han inte får vara med och se dem växa upp. Han får inte heller träffa eventuella barnbarn så småningom, säger Lisbeth.

– Det är en svår sak med sorgbearbetning. Speciellt när det är självmord och en ung person.

Termos kaffe

Andreas tog sig ofta till lugna stränder nära hemmet för att finna ro och det gör även Tomas och Lisbeth och tar då med en termos kaffe och både bulle och mugg till Andreas också.

– Vi har varit väldigt noga med att han ska vara med. Så att hans liv och gärning inte glöms bort, säger Tomas.

– Vi har Andreas med i tankar och handling. Vi själva nämner honom men andra vill oftast inte prata om honom eller det som har hänt. Det är svårt ibland med anhöriga, släktingar, de är så rädda, de säger ingenting, de nämner inte hans namn, det kommer inga följdfrågor, samtalet dör ut. Vi vill gärna berätta hur vi tänker, säger Lisbeth.

Öppna om suicid

Hon säger att de väntar på att någon ska säga någonting men att de också är noga med att vara öppna om det som har hänt.

– Det kanske är vi själva som får säga att ni gärna får prata om Andreas om ni har roliga minnen eller sådana saker, för de har säkert också sorg. Vi vill att han ska vara med i samtalen med dem också. Det är svårt att veta hur man ska göra men jag har tänkt flera gånger att jag får nog börja prata om Andreas eller be dem göra det, funderar Lisbeth.

Skriva för livet

Båda har också varit hjälpta av att gå till varsin diakon och Lisbeth har varit hjälpt av att skriva. Hon ska snart gå fortsättningskursen Skriva för livet som hålls av Spes västra krets ihop med Sensus.

– Det är bra att få sätta ord på det som har hänt. Annars går det bara runt i huvudet. Jag har skrivit lite nu i en liten anteckningsbok som jag har vid sängen. Pennan får bara gå. Det blir lite osammanhängande och sådär men det spelar ju ingen roll. Det känns bra att skriva av sig och sedan läsa det. Då får man ur sig det på något sätt. Båda har varit hos ett medium också, var för sig.

– Det är delade meningar om det finns något efter döden. Man får tro vad man själv vill. Mediumet nämnde så många detaljer om Andreas som hon inte kan gissa sig till. Nästan allt stämde in.

Det känns bra att träffa andra som gått igenom liknande saker

Stödhelg i Göteborg

Tomas är med och bemannar Spes stödlinje. I slutet av intervjun berättade han och Lisbeth att de anmält sig till en Stödhelg i Göteborg.

– Det känns bra att träffa andra som gått igenom liknande saker. Det blir lättare att prata då. Ingenting känns konstigt och fel att säga. Utan vad som helst får komma fram, säger Lisbeth.

Åsa Sohlgren

Här kan du som är över 18 år få hjälp

Hjälplinjen <https://hjalplinjen.se>
Ring 90390 dygnet runt, året om.

Länkar även för dig under 18 år
<https://spes.se/lankar/>

